NORAKSTS
Lieta nr. A42460108
(A-4601-08/2)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 19.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Mednis,
piedaloties pieteicējai *M.R.* un atbildētāja Rīgas rajona Sējas novada pašvaldības pusē pieaicinātās Sējas novada domes pārstāvim Guntim Liepiņam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *M.R.* pieteikuma par Rīgas rajona Sējas novada domes faktisko rīcību un tiesa konstatēja sekojošo.

Aprakstošā daļa

[1.1] *M.R.* (turpmāk – pieteicēja) Rīgas rajona Sējas novada domei (turpmāk arī – atbildētājs jeb Dome) iesniedza 2007.gada 17.oktobra iesniegumu (lietas 6.lp.):
[1.1.1] anulēt zemes īpašuma nosaukumu „Grantskalni-2";
[1.1.2] izsniegt grafisko pielikumu zemes īpašumam „Grantskalni";
[1.1.3] mainīt nekustamajam īpašumam „Grantskalni" (turpmāk arī - „Grantskalni"), kadastra apzīmējums */dzēsts kadastra numurs/* lietošanas mērķa kodu no 0601 uz kodu 0101;
[1.1.4] izsniegt izziņu par „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem.
[1.2] Atbildot uz minēto iesniegumu, atbildētājs 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) norāda, ka iestāžu pieņemtie lēmumi par „Grantskalniem" ir spēkā, ko apliecina neskaitāmie tiesu lēmumi; aicina pieteicēju realizēt savas tiesības un privatizēt pieteicējai piešķirto zemi; mērniecības institūts darba procesā noteiks apgrūtinājumus; pielikumi mērniecības darbiem ir nosūtīti.
[2] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2008.gada 24.janvāra lēmumu pieņemts pieteicējas 2007.gada 16.novembra pieteikums (lietas 4., 16.-17.lapa) par Domes faktisko rīcību un ierosināta administratīvā lieta.
[3] Pieteicēja pieteikumā norāda, ka Dome pieteicējai ar faktisko rīcību bezdarbības formā rada tiesību un tiesisko interešu aizskārumu, jo pieteicēja nevar privatizēt „Grantskalniem" pastāvīgā lietošanā esošu zemi divās zemes vienībās 1,2 ha platībā.

Mainījušies lietas tiesiskie apstākļi un normatīvie akti – MK noteikumi Nr.496, Nr.641 un Valsts pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums.

Domes 2007.gada 17.jūlija saistošie noteikumi Nr.5 par pašvaldību teritorijas plānojumu nav paredzējuši detaļplānojuma izstrādi „Grantskalniem" piešķirtajai zemei 1,2 ha platībā. Dome nav noteikusi lietošanas mērķim no lietošanas mērķu grupas „apbūves zeme", kods 0601, piekrītošo platību (MK noteikumi Nr.496) un atbilstoši adresācijas MK noteikumiem Nr.384 nav veikusi procesuālās darbības, bet prettiesiski patvaļīgi platību sadalījusi 3 zemes vienībās, divām piešķirot nosaukumu „Grantskalni-2". Zemes vienības „Grantskalni-2" nav adresācijas objekti, jo neatbilst MK noteikumu Nr.384 3.3.punktam un tāpēc nav reģistrēts Valsts adrešu reģistrā.

Šāda Domes rīcība ir pretrunā ar pieteicējas tiesībām un interesēm, kā arī ar normatīvajiem aktiem.

[4] Atbildētājs paskaidrojumā (lietas 27.-29.lapa) norāda:

[4.1] Pieteicējai nebija lēmuma piešķirt 1,2 ha zemes un tādēļ neesošu īpašumu nevar noformēt. Pieteicēja tiesisko valdījumu uz „Grantskalniem", uz kura atrodas dzīvojamā māja un saimniecības ēkas, un „Grantskalni-2", ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, 0,8 ha platībā ieguva saskaņā ar Siguldas Tiesas 1996.gada 22.jūlija spriedumu, saskaņā ar ko pieteicēja manto no mātes nekustamos īpašumus „Grantskalni" ½ un „Grantskalni-2" (pamats Sējas pagasta padomes 1995.gada 9.augusta lēmums (protokols Nr. 16)), tātad pamats, uz ko ieguva īpašuma lietošanas tiesības. Pieteicēja, nebūdama īpašniece, bet gan pilnvarotā persona, 1995.gadā iepazīstināta ar robežām, akts sastādīts 1995.gada 7.jūlijā, un akts sastādīts 1995.gada 9.novembrī, tos apliecinot ar savu parakstu.

[4.2] 1996.gada 10.oktobrī pieteicēja iesniegumā lūdz piešķirt zemi, kas bija piešķirta viņas mātei *Ž.M.*. Atbilstoši iesniegumam un Siguldas Tiesas spriedumam, Sējas pagasta Zemes komisija pieņem 1996.gada 29.oktobrī lēmumu Nr.19, kas ir spēkā un nav bijis apstrīdēts likumā noteiktajā laikā. No tā laika pieteicēja varēja realizēt savas tiesības, iemērīt, izpirkt un ierakstīt zemesgrāmatā zemes īpašumu „Grantskalni" ½ un zemes īpašumu „Grantskalni-2". Pašvaldības vadītājs nevar mainīt Tiesas spriedumu. Neatbilst patiesībai pieteicējas apgalvojums, ka īpašumi nav reģistrēti nekustamo īpašumu kadastra reģistrā un nav saņemti pielikumi mērniecības darbiem.

[4.3] 2001.gada 2.novembrī pieteicēja saņēma pielikumus Sējas pagasta Zemes komisijas 1996.gada 29.oktobra lēmumam Nr.19 par nekustamo īpašumu „Grantskalni-2" un „Grantskalni" mērniecības darbiem, atkārtoti ar 2006.gada 2.oktobra vēstuli Nr.700. Izziņas par kadastra reģistra datiem sūdzības iesniedzēja saņēma 2002.gada 25.martā no VZD Lielrīgas reģionālās nodaļas.

[4.4] Latvijas Republikas Augstākās tiesas senāts (lieta Nr. SKC-203) 2006.gada 8.marta lēmums liecina, ka Sējas pagasta Zemes komisijas 1996.gada 29.oktobra lēmums Nr.19 ir spēkā un personai saistošs.

[4.5] Pašvaldība vairāk kā septiņpadsmit gadu garumā regulāri sagatavo atbildes un sniedz informāciju iestādēm par sūdzības iesniedzējas problēmām. Pašvaldība 2006.gada 24.februāra vēstulē Nr.138, 2006.gada 23.marta vēstulē Nr.194, 2006.gada 15.maija vēstulē Nr. 345, 2006.gada 16.augusta vēstulē Nr. 564 paskaidro lietas būtību.

[4.6] Faktiski 2006.gada 13.novembrī pašvaldība atbildē Nr.831 norāda, ka jāiesniedz iesniegums, lai piešķirtu īpašumam jaunu nosaukumu. Līdz šim tāds pašvaldībā nav iesniegts. Dome ar savu rīcību nav traucējusi pieteicējai kārtot īpašumtiesības uz lietošanā esošiem nekustamiem īpašumiem, neskaitāmās atbildēs norādījusi ceļu, kā risināt jautājumu.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, precizējot, ka šajā lietā pārsūdzētā atbildētāja faktiskā rīcība ir pieteicējas 2007.gada 17.oktobra iesnieguma (lietas 6.lp.) neizskatīšana pēc būtības. Pieteicēja atzina, ka grafiskos pielikumus „Grantskalniem" no atbildētāja ir saņēmusi.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina ar paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un daļēji apmierināms.

[8] Atbilstoši pieteicējas paskaidrojumiem tiesas sēdē, ka pārsūdzētā faktiskā rīcība ir pieteicējas 2007.gada 17.oktobra iesnieguma (lietas 6.lp.) neizskatīšana pēc būtības, tādēļ tiesa, atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 255.pantam par iestādes faktiskās rīcības pārbaudes robežām spriedumā, pārbauda Domes faktiskās rīcības tiesiskumu, izskatot pieteicējas 2007.gada 17.oktobra iesniegumu, kā arī pieteicējas prasījumu pamatotību 2007.gada 17.oktobra iesniegumā Domei.

Tomēr, ņemot vērā APL 55.panta 1.punktā paredzēto, ka administratīvo lietu iestādē ierosina arī uz iesnieguma pamata, tad ja pieteicējas iesniegumā norādītais nosaka nepieciešamību uzsākt administratīvo procesu iestādē, tiesa pārbauda arī, vai atbilstoši APL 254.panta trešajai daļai spriedumā ir jānosaka, ka iestādei noteiktā termiņā jāizdod administratīvais akts.

[9] Vispirms 2007.gada 17.oktobra iesniegumā (lietas 6.lp.) pieteicēja lūdz anulēt zemes īpašuma nosaukumu „Grantskalni-2”; izsniegt grafisko pielikumu zemes īpašumam „Grantskalni”; mainīt „Grantskalniem” lietošanas mērķa kodu no 0601 uz kodu 0101; izsniegt izziņu par „Grantskalnu” lietošanas tiesību apgrūtinājumiem.

[10] Tiesa konstatē, ka prasījums Domei anulēt zemes īpašuma nosaukumu „Grantskalni-2” atbilst Domes 2006.gada 13.novembra vēstulē Nr.831 (lietas 33.lp.) norādītajam, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.384 „Adresācijas noteikumi”, pašvaldība pēc pieteicējas lūguma var izskatīt iespēju izmainīt nosaukumu nekustamajam īpašumam „Grantskalni-2”.

Tomēr atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) nekas par zemes īpašuma nosaukuma „Grantskalni-2” maiņu nav teikts.

Arī paskaidrojumā atbildētājs norāda, ka pieteicējas iesniegums, lai piešķirtu īpašumam „Grantskalni-2” jaunu nosaukumu līdz šim Domē nav iesniegts.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētāja faktiskā rīcība šajā daļā ir prettiesiska un jāuzdod atbildētājam ievērojot APL 63.panta pirmo daļu konstatēt nepieciešamos faktus, uzklausīt administratīvā procesa dalībniekus un pieņemt vienu no lēmumiem administratīvajā lietā par nosaukuma maiņu nekustamajam īpašumam „Grantskalni-2”.

Ja par „Grantskalnu-2” nosaukuma maiņu kļuvis neapstrīdams atbildētāja izdots administratīvs akts, spēkā stājušies tiesu nolēmumi (kā norādīts atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 lietas 5.lp.) un nav pamata uzsākt administratīvo procesu šajā lietā no jauna (APL 87. un 88.pants), tad atbildētājam tas jākonkretizē.

[11] Nākamais prasījums iestādei 2007.gada 17.oktobra iesniegumā (lietas 6.lp.) ir izsniegt grafisko pielikumu zemes īpašumam „Grantskalni”.

Atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) norādīts, ka „pielikumi mērniecības darbiem ir nosūtīti”. Arī pieteicēja tiesas sēdē atzina, ka grafiskos pielikumus „Grantskalniem” no atbildētāja ir saņēmusi.

Līdz ar to atbilstoši APL 161.panta otrajai daļai pieteicēja ir atzinusi faktu, ka grafiskos pielikumus „Grantskalniem” no atbildētāja ir saņēmusi, ar ko atbildētājs pamato savus iebildumus, un tiesa secina, ka atbildētājam saskaņā ar APL 255.panta pirmo daļu nav jāizpilda nekādas konkrētas darbības, izsniedzot pieteicējai grafiskos pielikumus „Grantskalniem”, pieteikums šajā daļā ir nepamatots un noraidāms.

Ja pieteicēja pazaudējusi saņemtos grafiskos pielikumus, tad pieteicēja var lūgt atbildētāju izsniegt šo grafisko pielikumu norakstus.

[12] Nākamais prasījums iestādei 2007.gada 17.oktobra iesniegumā (lietas 6.lp.) ir mainīt „Grantskalniem" lietošanas mērķa kodu no 0601 uz kodu 0101.

Atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) norādīts, ka „iestāžu pieņemti lēmumi par nekustamo īpašumu „Grantskalni" ir spēkā", tomēr neprecizē, kādā veidā šāds secinājums attiecas uz lietošanas mērķa koda maiņu.

Tiesa nodibina, ka jautājumā par „Grantskalnu" lietošanas mērķa koda maiņu, iestādei atbilstoši APL 65.pantam bija pienākums izdarīt lietderības apsvērumus un izdot administratīvo aktu, ņemot vērā visus lietas apstākļus un pamatojoties uz tiesību normām.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētāja faktiskā rīcība šajā daļā ir prettiesiska un jāuzdod atbildētājam ievērojot APL 63.panta pirmo daļu konstatēt nepieciešamos faktus, uzklausīt administratīvā procesa dalībniekus un pieņemt vienu no lēmumiem administratīvajā lietā par „Grantskalnu" lietošanas mērķa koda maiņu.

Ja par „Grantskalnu" lietošanas mērķa koda maiņu kļuvis neapstrīdams atbildētāja izdots administratīvs akts, spēkā stājušies tiesu nolēmumi (kā norādīts atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 lietas 5.lp.) un nav pamata uzsākt administratīvo procesu šajā lietā no jauna (APL 87. un 88.pants), tad atbildētājam tas jākonkretizē.

[13.1] Nākamais prasījums iestādei 2007.gada 17.oktobra iesniegumā (lietas 6.lp.) ir izsniegt izziņu par „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem.

Atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) attiecībā uz „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem norādīts, ka „[..] mērniecības institūts darba procesā noteiks apgrūtinājumus [..]".

Līdz ar to tiesa secina, ka faktiski atbildētājs izziņu par „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem pieteicējai ir sniedzis, pēc būtības norādot, ka pēc atbildētāja rīcībā esošās informācijas „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumi nav noteikti, bet apgrūtinājumus varētu noteikt mērnieki darba procesā.

[13.2] Kopsakarā izvērtējot APL 1.panta trešo daļu un 91.pantu tiesa secina, ka iestādes sniegtā izziņa sākotnēji nav administratīvs akts (nerada, nenodibina, nekonstatē tiesiskās attiecības, neuzliek adresātam pienākumu), bet ir faktiskā rīcība, kuras pārbaudei tiesā paredzēta īpaša ārpustiesas izskatīšanas kārtība.

Atbilstoši APL 91.panta trešajai daļai, privātpersona, kura uzskata, ka iestādes sniegtā izziņa nav pareiza, var griezties šajā iestādē ar iesniegumu par pareizas izziņas izdošanu. Ja iestāde iesniedzēja lūgumu neapmierina, iesniedzējs var apstrīdēt vai pārsūdzēt šo iestādes lēmumu kā administratīvo aktu. Citos gadījumos privātpersona var tieši griezties tiesā ar pieteikumu par iestādes faktisko rīcību.

[13.3] Tiesa konstatē, ka tādējādi APL 91.panta trešā daļa attiecībā uz iestādes izdotām nepareizām izziņām kā faktisko rīcību APL paredz īpašu ārpustiesas apstrīdēšanas kārtību – t.i. ja privātpersona uzskata, ka iestādes izdota izziņa ir nepareiza, tad vispirms privātpersonai ar iesniegumu jālūdz iestādi izdot pareizu izziņu. Ja iestāde šādu iesniegumu neapmierina, tad iesniedzējs var apstrīdēt vai pārsūdzēt šo iestādes lēmumu kā administratīvo aktu.

[13.4] Līdz ar to tiesa secina, ka ja pieteicēja uzskata, ka atbildētāja 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 (lietas 5.lp.) attiecībā uz „Grantskalnu" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem norādītā izziņa nav pareiza, tad pieteicējai ir jālūdz Domi izdot pareizu izziņu, bet pieteikums par Domes faktisko rīcību šajā daļā atstājams bez

izskatīšanas, pamatojoties uz APL 278.panta 1.punktu – pieteicēja nav ievērojusi likumā noteikto lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

[14] Ievērojot APL 249.pantu, tiesa nepārbauda pieteikumā norādītos argumentus jautājumos par to, vai pieteicēja var vai nevar privatizēt „Grantskalniem" pastāvīgā lietošanā esošu zemi, vai Dome prettiesiski patvaļīgi „Grantskalnus" sadalījusi 3 zemes vienībās, jo šajā lietā nav prasījuma attiecībā uz „Grantskalnu" sadalīšanu 3 zemes vienībās vai administratīvā akta izdošanu par „Grantskalnu" privatizāciju, bet ir prasījumi par Domes faktisko rīcību, atbildot uz pieteicējas 2007.gada 17.oktobra iesniegumu (lietas 6.lp.) (skat. šī sprieduma 5.p.).

[15] Tā kā pieteikums ir daļēji pamatots un daļēji apmierināms, atbilstoši APL 126.panta pirmajai daļai no atbildētāja par labu pieteicējai piespriežama pieteicējas samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 254.panta trešo daļu, 255.panta pirmo un trešo daļu, 278.panta 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt *M.R.* pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Sējas novada domes faktisko rīcību, neizskatot pēc būtības *M.R.* 2007.gada 17.oktobra iesniegumu mainīt nekustamā īpašuma „Grantskalni" lietošanas mērķa kodu un anulēt nekustamā īpašuma nosaukumu „Grantskalni-2".

Sējas novada domei viena mēneša laikā pēc šī tiesas sprieduma spēkā stāšanās izdot administratīvo aktu pēc *M.R.* 2007.gada 17.oktobra iesnieguma par nekustamā īpašuma „Grantskalni" lietošanas mērķa koda mainīšanu un nekustamā īpašuma nosaukuma „Grantskalni-2" anulēšanu, izdarot lietderības apsvērumus; vai arī atsaukties uz konkrētiem neapstrīdamiem administratīviem aktiem vai nepārsūdzamiem tiesas nolēmumiem par nekustamā īpašuma „Grantskalni" lietošanas mērķa koda mainīšanu un nekustamā īpašuma nosaukuma „Grantskalni-2" anulēšanu administratīvajās lietās.

Noraidīt *M.R.* pieteikumu daļā, kurā lūgts uzdot Sējas novada domei izsniegt *M.R.* grafisko pielikumu zemes īpašumam „Grantskalni".

Atstāt bez izskatīšanas *M.R.* pieteikumu daļā, kurā pārsūdzēta Sējas novada domes 2007.gada 5.novembra vēstulē nr.930 sniegtā izziņa par nekustamā īpašuma „Grantskalni" lietošanas tiesību apgrūtinājumiem.

Piedzīt par labu pieteicējai *M.R.* no Sējas novada pašvaldības pieteicējas samaksāto valsts nodevu 10 latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 19.maijā.

Tiesnesis (paraksts) M.Mednis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M.Mednis

Rīgā, 2008.gada 19.maijā.